

IT'EST SA CUMPETITIVIDADE

Est sa capatzidade de balanzare partes noas de mercadu e essere capassos de las mantennere.

Dae medas annos, oramai, so narende chi sa Sardigna nostra si devet mòere intro de sas règulas natzionali e mescamente comunitàrias, non si nde podet fàghere a mancu, ma cunforma a sos bisòngios de una massaria ligada a unu territòriu particolare. Custas règulas, nessi in sa massaria, sunt pagu favorevoles.

Devimus fàghere cumprèndere a chie nos guvernare chi sas règulas comunitàrias sunt fatas pro totu s'Europa, in ue bi sunt paisos diferentes cun calidades diferentes, e intre custas finas sas isulas galu prus diferentes. Finas intre issas!

Devimus ammentare a chie nos guvernare, dae sa regione a sa Comuniade Europea, cales sunt sas diferèntzias nostras e comente diant dèvere èssere cussideradas.

Devimus pònnere sas ideas nostras, sas capatzidades nostras.

Sa massaria nostra est astrinta intre sos paisos de s'Àfrica o de s'Europa de s'Est, in ue su costu de su trabballu e pagu prus de zero e paisos comente a sa Frantzà, sa Germània o finas a sas regiones de s'Itàlia setentrionale cun calidades infrastruturales e pedoclimàticas diferentes meda dae sas nostras.

Devides ischire chi su ricàmbiu intre giòvanos e antzianos in Sardigna, ma finas in su meridione de Itàlia, est de sos prus bassos in Europa, cando chi amus unu muntone de impresàrios chi ant prus de 65 annos, chi semper e cando sunt su bonu de sas bortas penalizados dae sos bandos publicados dae sa regione nostra.

Est pretzisu a ischire chi in sa massaria petzi s' Ispànnia, sa Grètzia e su Portogallo investint prus pagu de nois.

Devides ischire galu chi in Itàlia s'83% de sas aziende ant prus pagu de 2 ètaros e cun unu rèdditu de 2000 èuros a s'annu.

Si custos tres datos los ponimus pro sa Sardigna, si est possìbile, sun galu prus graes.

Sa bona parte ant prus de 65 annos; s'azienda mèdia at pagu prus de mes'ètaru e no investit o lu faghet una borta cada tantu.

Totu custu ite cheret nàrrere: chi sa massaria no est in su tempus benidore de sos giòvanos; chi sos antzianos non sunt galu a tretu de agabbare de trabballare e chi non investint ca non b'at dinare o si no àteru ca non bi credent.

Pro la segare in curtzu non semus cumpetitivos!

Sa cumpetitividade nostra l'amus pèrdida, o forsis non l'amus mai àpida!

Su trabballu de su massaju una borta esistiat e pariat cumbeniosu e importante, forsis ca nessi asseguraiat su màndigu; a pustis, cando a sa bida ant pèdidu carchi cosa de prus, sa massaria non bastaiat prus e ant cumintzadu a l'isbandonare. (Pesso a Otzana, ma non solu).

Amus pèdidu unu mamentu mannu! No amus ischidu cumprèndere sa gravidade de sa chistione! No amus cumpresu chi cussu fiat su mamentu de intervènnere. L'amus fatu a pustis, cun progetos a s'ispiessu carculados male e cun capitales medas bortas dissipados e impignados prus pro carruzare botos chi pro fàghere torrare a mòere a beru su settore.

Gasi sa massaria nostra at cumintzadu, unu gradinu a sa borta ma finas in presse a achirrare semper prus in bassu.

Cales sunt duncas oe sas chistiones chi prus ponent làcanas a sa cumpetitividade nostra?

- 1) S'istèrrida de s'azienda
- 2) Sa paga polifuntzionalidade
- 3) Sos sèberos agronòmicos
- 4) S'abba
- 5) Sa burocratzia, con totu sos impòitos.
- 6) Sa capatzidade de sas Organizatziones de sos Produteres
- 7) Su costu de su trabballu
- 8) Su crèditu
- 9) Sa continuitade territoriale
- 10) S'insularidade

Podo àere isballiadu s'òrdine! Nche podo àere ismentigadu carchi chistione, ma so seguru chi sunt mescamente custos sos problemas chi ponent làcanas a sa cumpetitividade; ma finas chi, a su matessi tempus, inditant àndalas pro su tempu benidore.

At a chèrrere duncas a dare cara a su mercadu, a promòvere s'organizatzione econòmica de sas aziende, sos assòtzios, sas relatas cun sa GDO, s'internatzionalizatzione.

At a chèrrere a minimare su prus chi si podet sos impòitos burocràticos e amministrativos, mescamente cussos chi costant de prus, cuberare tempus pro produrre.

At a chèrrere a megiorare s'usu de sos mèdios tènnicos, mecànicos e de sos servìtzios comente in cale si siat trabballu.

At a bisongiare a beru unu "programa pro sa cumpetitividade" apòsitu inue bi siant totu sos mèdios reales pro sa crèschida de s'impresa e chi signet a beru: sas oportunitades de mercadu, s'assòtziu dirigentziale, sa dimensione econòmica, sa cumertzializatzione finas a s'internatzionalizatzione.

At a èssere pretzisu a investire in managerialidade chi annanghet a su sistema non petzi seriedade, ma finas sa capatzidade de balutare e atzetare finas "arriscu" e "innovatzione" chi sunt sa bivesa de s'impresa.

Non creo chi custos siant bisos mannos. Creo chi siat possibile e pretzisu chi sa massaria torret, comente a s'ispissu naramus in Confagricoltura, s'argumentu de prus importu pro sa politica regionale.

Su chi est prus importante, torro a nàrrere, est sa lestresa cun sa cale resessimus a nos torrare a ammaniare. Totu paris.

Si subra una chistione semus totus de acordu, est giusta. La devimus fàghere dereta!

Si non semus de acordu nde faeddamus, si ocurrent agatamus unu mèdiu.

Si non resessimus a agatare un'acordu, isetamus.

Totu custu cunforma a su ditzu chi narat:

In antis de faeddare pessa, a pustis chi as pessadu insisti!

Gigi Picciau

C.R.E.L.

Casteddu, su 10 de Ghennàrgiu de su 2011